

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้ยาม้าในกลุ่มคนขับรถบรรทุกหนัก ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้ยาม้า สภาพการทำงาน และพฤติกรรมการใช้ยาม้าของคนขับรถบรรทุกหนัก โดยศึกษากลุ่มตัวอย่างคนขับรถบรรทุกหนัก จำนวน 112 คน ซึ่งขับรถบรรทุกหนัก ระหว่างกรุงเทพมหานครกับจังหวัดต่างๆ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 5 จังหวัด ได้แก่ ขอนแก่น มหาสารคาม อุดรธานี นครราชสีมา และร้อยเอ็ด โดยการสุ่มตัวอย่างแบบโดยบังเอิญ เก็บข้อมูล โดยใช้แบบสัมภาษณ์

ผลการวิจัยพบว่า

1. กลุ่มตัวอย่างคนขับรถบรรทุกหนักส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 30-39 ปี สถานภาพสมรส คู่ และจบการศึกษาระดับประถมศึกษาตอนต้น ไม่มีอาชีพอื่นทำในขณะทำงานขับรถ มีสถานภาพเป็นลูกจ้างเกือบทั้งหมด มีรายได้ส่วนมากอยู่ระหว่าง 3,000-4,499 บาท มีประสบการณ์การขับรถบรรทุกหนักมากกว่า 5 ปี ส่วนใหญ่ขับรถกลางคืน โดยไม่มีเพื่อนร่วมเดินทางไปด้วย ใช้เวลาขับรถทั้งหมดในแต่ละเที่ยวตั้งแต่ 7 ชั่วโมงขึ้นไป โดยการขับรถคนเดียวตลอดทาง แต่มีการหยุดจอดบ้างในระยะเวลาสั้น ๆ เท่านั้น
2. ร้อยละ 80.36 ของคนขับรถบรรทุกหนักที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีการกินยาม้า โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อขจัดอาการง่วงนอนที่เกิดขึ้นขณะขับรถ (ร้อยละ 95.56) ส่วนใหญ่หาซื้อจากสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง (ร้อยละ 81.11) และกินทั้งก่อนและระหว่างการขับรถ
3. อาการหรือความรู้สึกที่พบบ่อย เมื่อกินยาม้าไปแล้วได้แก่ความรู้สึกกระปรี้กระเปร่า คึกคัก ใจกล้า (ร้อยละ 86.67) ปากขมและคอแห้ง (ร้อยละ 70.0)
4. เมื่อเสร็จสิ้นการขับรถแล้ว คนขับรถบรรทุกหนักที่กินยาม้าส่วนมาก (ร้อยละ 72.22) จะดื่มสุราขาวเพื่อป้องกันการเกิดอาการเหน้อยล้าอย่างแรงเมื่อหมดฤทธิ์ยาแล้ว
5. ความรู้สึกง่วงนอนอย่างมากเป็นความรู้สึกที่พบได้มากกว่าอาการหรือความรู้สึกอื่นๆ ที่เกิดขึ้นหลังยาม้าหมดฤทธิ์แล้ว

6. ส่วนมากของกลุ่มตัวอย่างที่กินยาฆ่า (ร้อยละ 66.67) ระบุว่ายาฆ่ามีอันตรายต่อสุขภาพ แต่มีส่วนน้อย (เพียงร้อยละ 12.22) เท่านั้นที่คิดว่าจะเลิกกินยาฆ่าได้

7. ปัจจัยที่พบว่าเกี่ยวข้องกับการใช้ยาฆ่าได้แก่ ปัจจัยด้านสภาพการทำงาน ประกอบด้วย การขับรถไปคนเดียวโดยไม่มีเพื่อนร่วมทาง การขับรถที่ใช้เวลายาวนานเกินไป และการขาดเวลาพักผ่อนที่เพียงพอก่อนการขับรถ

ABSTRACT

This research was aimed to discover the prevalence of the amphetamines abuse among the heavy truck drivers, the factors relating to the abuse, working conditions and the drivers' behavior dealing with using amphetamines. The samples of the research composed of 112 heavy truck drivers, who drove from/to Bangkok and five (5) northeastern provinces, namely Khon Kaen, Maha Sarakham, Udonthani, Nakorn Ratchasima, and Roi-Et through the accidental random sampling. The data was collected by using the interview questionnaires.

The result was found that

1. Majority of the samples were 30-39 years old, married, and completed early primary education. Most of them had no other job done during handling this occupation and earned monthly salary of 3,000-4,499 Baht for their income received from driving. Nearly all of them had the status as the workers in their companies. Most of them drove at night-time for more than 7 hours long with no companion. Their experiences of heavy truck driving were more than 5 years. The driving was mostly continuous with only few short stops until arriving the destination.

2. There was 80.36 per cents of the samples declared themselves to use amphetamines. The main objective of the abuse (95.56 per cents) was to eradicate the drawsiness, which occurred when driving. The most common source for the availability of amphetamines was the fuel stations (81.11 per cents). Most of the drivers used amphetamines both before and during driving.

3. The two most common feelings or symptoms occurred after using amphetamines were the alertness and feeling to brave (86.67 per cents), and the feeling of bitter in their mouths with dry throat (70.0 per cents).

4. Upon finishing their driving, the drivers who used amphetamines were most commonly practice in drinking some amount of local rum to prevent extreme exhaust at the time when there was no more effect of the amphetamines (72.22 per cents).

5. The feeling of extreme drawsiness was most commonly found when the effect of amphetamines had disappeared.

6. Most of the samples who used amphetamines (66.67 per cents) recognized of the bad effects of amphetamines to health but there was only 12.22 per cents of the users thought to quit the practice.

7. The factors of working condition were found to have casual relation with the amphetamines abuse. They were the lack of companion during driving, the too long driving, and the lack of adequate resting period before driving.